

Forfatter: Brandes, Edvard

Titel: Udrag fra Holberg og hans Scene

Citation: Brandes, Edvard: "Holberg og hans Scene", i Brandes, Edvard: *Holberg og hans Scene*, Gyldendal, 1898, s. 160. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-brandesed_03-shoot-idm140324074566528/facsimile.pdf (tilgået 24. april 2024)

Anvendt udgave: Holberg og hans Scene

han sin Kærligheds Slyngelagtighed, fordi han ikke vilde hænge sig, om Columbine døde. Poulsen bruger hvert Ord i denne Monolog til komiske Nuancer: man mærker, hvordan det arbejder i Harlequins ophedede Hjerne, naar han lægger en uhyre Vægt paa Ordene »uden det« i Repliken: »Men hvad kan være Aarsag til saadan lunken Elskov uden det, at jeg ingen Umage har haft med at vinde den.« Harlequin tænker sig om og standser nøje overvejende med demonstrerende Pegefinger, inden han finder det matematiske Bevis. Saadanne Smaating kan gøre Figuren saa utrolig levende; man har ikke den slemme Fornemmelse af en udenad lært Replik.

Saa kommer Columbine ind, og Harlequin afviser hende. Poulsen lader Harlequin trippe frem og tilbage, alt som Replikerne fordrer. Iøvrigt er nu Harlequin højt paa Straa og fuld af Foragt mod den arme Pige. Det kniber sikkert med Logiken, men Meningen er god nok. Man tage saaledes Repliken:

»Vil du endelig have fuldkommen ren Forklaring, da ndtolker jeg Ordene saaledes: De Ord, vi skønner ikke paa Foraar, uden vi først har Vinter, betyder, paa godt og oprigtigt Dansk, at du est en Carnali.«

Igennem en saadan Replik kan man skimte en anden Harlequin end den, Poulsen giver: en virkelig overlegen, satirisk og elegant Lakaj, der

som Henrik i *Henrik og Pernille* vil more sig paa fornemme Herrers Vis. En saadan Harlequin vilde sige denne Replik som en Vittighed, der var Knægten bevidst. Ikke saa med Poulsen: hans Harlequin standser ved Ordet »betyder« og søger efter sin Forklaring, indtil han endelig efter forgæves Overvejelse bryder overtvært og skælder Columbine ud efter sin Hjærtens Mening. Han bliver i denne Scene gladere og gladere, alt som han bliver af med den kedsommelige Nutid og tænker forhaabningsfuld paa den overraskende Fremtid. Tilslut gør han Harlekinshoppet (med samlede Ben) for Columbine, kysser paa Fingeren og løber dansende og straalende sin Vej.

Naar Tæppet gaar op for anden Akt, ser man Harlequin staa i en smægtende Stilling henne ved det Springvand, der danner Dekorationens Midtpunkt paa det kgl. Teater. Han kommer frem i forventningsfuld Bæven og møder da Magdelone som sin Usynlige. Poulsens Kunst viser os den Fart, det øjeblikkeligt tager med Harlequins Elskov: han ser ikke den fornummede Dame, førend en Kærlighed af en ganske uplatonisk Art betager ham. Dog i den første Scene dyr han sig endnu; han har de latterligste Mannerer, laante fra en nu afdød Skuespiller, for at antyde sin Smægten, naar han for Eksempel støtter Kinden med sin Haand og skotter jomfrunalsk til den Elskede. Men han slaar hvert Øjeblik over